

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ ГЕОГРАФІЇ

В даній статті проаналізовано проблеми суспільства пов'язані з недостатнім національним рівнем свідомості бережливого ставлення до природи. Здійснювати екологічне виховання , окреслити коло екологічних проблем усього людства, своєї країни і своєї місцевості . Лише за цих умов можна проводити дійсно ефективну роботу на заняттях з студентами, а саме особливостями функціонування популяцій та екосистем для обґрунтування заходів їх охорони. Лише таке поєднання навчання з конкретною роботою з охорони природи може виховати свідомих громадян України з активною життєвою позицією.

The problems of society related to the insufficient national level of consciousness of thrifty attitude toward nature are analysed in this article. To carry out ecological education, outline the circle of ecological problems of all humanity, country and locality. Only at these conditions it is possible to conduct effective work with students, namely by the features of populations functioning and ecosystems for managing the events of their safety. Only such combination of studies with certain work from conservancy can bring up the conscious citizens of Ukraine with active vital position.

Принцип навчання з екологічним нахилом особливо дуже важливий. Як свідчить реальна дійсність, рівень екологічного виховання громадян України дуже низький. Вони знають, що екологічна ситуація складна і що вона загрожує існуванню націй, але активної життєвої позиції не мають. Знаючи про катастрофічність становища і розуміючи його наслідки, люди в конкретних ситуаціях не тільки не усвідомлюють свого місця в боротьбі за оздоровлення довкілля, але й самі роблять внесок у погіршення його стану, по-варварському поводять себе на природі: викидають сміття, підпалюють суху траву, листя, тим

самим створюють несприятливі умови для природного існування екосистеми в цілому. Все це вказує на практичну відсутність у них певної життєвої позиції з цього питання.(1, с.71)

Нині більшість проблем українського суспільства пов'язані з недостатнім рівнем любові і поваги до своєї Батьківщини, з низьким рівнем національної свідомості громадян України. Виховання ж любові до рідної Батьківщини не можна уявити без виховання бережливого ставлення до природи.

В екологічному вихованні немає дрібниць. Викладач географії, під час проведення занять, повинен раціонально використовувати різні шляхи вирішення певних проблем з точки зору їх впливу на екологічний стан довкілля. Визначає вплив діяльності людини на видове різноманіття організмів та на абіотичне середовище, значення біорізноманіття для функціонування сфери.

Екологічне виховання має здійснюватися на всіх етапах вивчення географії. Дуже важливо також поєднувати виховну роботу на заняттях з активною поза аудиторною роботою студентів, а саме особливості функціонування популяцій та екосистем для обґрунтування заходів їх охорони. Лише таке поєднання навчання з конкретною роботою з охорони природи може виховати свідомих громадян України з активною життєвою позицією. (2, с.273)

Здійснюючи екологічне виховання, важливо також чітко окреслити коло екологічних проблем усього людства, своєї країни і своєї місцевості (села, району, міста, мікрорайону великого міста тощо). Лише за цих умов можна проводити дійсно ефективну роботу.

Велике значення має конкретизація причин забруднення водних, земельних, лісових ресурсів стосовно своєї місцевості. Методично правильно використовувати ці відомості у порівнянні з показниками по країні в цілому, по Європі, всьому світові.

Оскільки водні, земельні і лісові ресурси країни обмежені і дуже нерівномірно розміщені по території, у багатьох містах це може призвести до зменшення їх запасів, або ж критичного забруднення.

Викладач географії повинен постійно стверджувати: запаси природних ресурсів – величезне національне багатство. Всі повинні прагнути до збереження його в чистоті для нинішніх і майбутніх поколінь. Тому у вирішенні цього важливого і почесного завдання немає дрібниць і немає людей, від яких нічого не залежить. Не можна забруднювати, захаращувати біосферу та її функціональні компоненти. Для визначення стратегії і тактики своєї поведінки в сучасних умовах необхідно аналізувати і оцінювати глобальні екологічні проблеми та шляхи їх розв'язання. Працюючи в законодавчих органах, слід розробляти і приймати закони, які сприятимуть охороні й раціональному використанню всіх видів природних ресурсів.

Географія має у самій сутності науки і методики її викладання ті прийоми, які дозволяють започаткувати наслідки діяльності, природоохоронних заходів, особисте ставлення до землі, любов і шану до неї, поклоніння і глибоку повагу. Збереження біорізноманіття, охорона природних екосистем, збереження стану біосфери та необхідність застосування альтернативних джерел енергії, що є основною метою для ефективного екологічного виховання.

В Україні скорочуються площі орних земель і сільськогосподарських угідь в цілому. В людей відсутнє розуміння того, що найбільшим багатством нації, основою її добробуту і поступу є земля. Ось це розуміння і необхідно виховувати.

Вважається, що найсприятливішими для екологічного виховання є теми, в яких вивчають природні зони. Під час вивчення цих тем у викладача з'являється можливість найкраще розкрити взаємозв'язок і взаємозалежність компонентів природи. Студенти повинні розуміти, що змінюючи, руйнуючи, отруюючи лише один з них, людина змінює, руйнує, отруєє всю природу, руйнує середовище власного існування. Взагалі виховання і навчання розуміння цього будь-яким громадянином нашої держави є, напевно, одним з найголовніших завдань географії як дисципліни. Разом з тим, викладач має навести також приклади раціонального втручання людини в природні

комплекси. Виховувати дітей лише на негативних прикладах буття не можна, обов'язково необхідно шукати позитивні приклади. (З, с.420)

Екологічне виховання в коледжі повинен здійснювати весь педколектив, але на чолі цієї роботи мають стояти викладачі географії та біології, їхня робота не може обмежуватися лише заняттями. Без конкретних справ, спрямованих на збереження, захист і відновлення природного довкілля, важко виховати активних громадян.

Можливості екологічного виховання студентів у процесі вивчення курсу географії є значними та вирішальними в повній мірі. В нашому коледжі нині немає жодного іншого предмета, включаючи й біологію, який об'єктивно мав би такі умови для виховання в студентів раціонального ставлення до природи. Це пов'язано з універсальністю географічних знань, з наявністю в складі економічної та соціальної географії.

Лише спільними зусиллями навчального закладу, студента та його родини, екологічне виховання сприятиме збереженню, відновленню і примноженню багатства рідної природи.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Дуднікова І.І., Пушкін С.П. Моніторинг довкілля ; Навч.посібник. У 2-х ч. К.: Європ. Університет, 2007, - Ч.І. – 273с.
2. С.Г.Кобернік, Р.Р.Коваленко. Методика викладання географії: Навч. посібник. Київ «Стафед-2», 2000, - 71с.
3. Надточий П.П., Мислива Т.М., Морозова В.В. Охорона та раціональне використання природних ресурсів і рекультивація земель: Навч.посібник. – Житомир : ДАУ, 2007. – 420с.
4. Географія та екологія - адреса доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua>.
Остання дата відвідування 13.05.2019 року.
5. Сучасна екологічна ситуація та головні екогеографічні проблеми в Україні – адреса доступу: <https://m.pidruchniki.com.ua>
Остання дата відвідування 08.05.2019 року.